

Discountkæmper sløjfer flytransporteret frugt og grønt

at sløjfe:
to discontinue

Detailkæderne Netto og Rema 1000 **søsætter** initiativer, der skal nedbringe CO2-udledning i fødevaresektoren.

at søsætte:
to launch

Skrevet af Kasper Baatrup

Sig farvel til brombær fra Peru og goddag til grimme frugter. Rema 1000 skiller sig af med frugt og grøntsager, som transporteres med fly fra klodens fjerne **egne**, og vender i stedet blikket mod det europæiske marked. Det betyder, at der i frugt og grønt-afdelingen fremover vil være færre **formfuldendte** asparges og mangoer og flere ukurante, **sæsonbetonede** produkter på hylderne.

en egn:
a region

formfuldendt:
flawless

sæsonbetonet:
seasonal

Det fortæller Jonas Schrøder, som er kommunikationschef i købmandskæden.

“Det er detailhandlen, der har vænnet kunderne til, at det hele skal se flot ud, så det er nu vores opgave at vise alternativerne,” siger han til Watchmedier.

Tiltaget vurderes ikke at få den store reelle indvirkning på fødevaresektorens samlede klimaaftryk. Hver danskers forbrug af føde- og drikkevarer **udleder** i gennemsnit tre ton CO2 om året. Heraf **udgør** emballage og transport 5-10 procent.

at udlede:
to emit

at udgøre:
to make up

Men signalværdien er vigtig. Håbet er, at det kan have en **afsmittende** effekt på andre sektorer og i det hele taget påvirke forbrugeren til at tænke over, hvor mad, elektronik og andre produkter fremstilles - og ikke mindst hvor miljøbelastende leverancen er.

afsmittende:
rub off

Ved at sløjfe **luftbåret** grønt udbygger Rema 1000 samtidig sin position som landets mest klimabevidste aktør i dansk detailhandel.

luftbåret:
air-freighted

En årlig rundspørge viser, at Rema 1000, som er ejet af Reitan-koncernen, tidligere i år vippede Coop-koncernen af pinden som danskernes foretrukne bæredygtige brand inden for detailhandel.

Netto er slet ikke at finde i top 10. Men det er muligvis blot et spørgsmål

om tid. Den konkurrerende discountkæde, som ejes af Salling Group, har i det seneste halve år markeret de af deres varer, som **belaster** klimaet mindst, med en lille sky.

at belaste:
to have an impact on

“Se efter skyen” lyder opfordringen til kunder, som vil handle klimavenligt. Eksperimentet foregår indtil videre i en Netto-butik i Horsens og en i København. Her har resultaterne været relativt positive.

Sammenlignet med Nettos øvrige butikker er salget af oksekød, som er særdeles klimabelastende at producere, i de to eksperimenterende forretninger faldet med fire procent. Pålæg af oksekød er **drattet med** seks procent.

drattet med:
fallen by

Eksperimentet er lille og dermed vanskeligt at **udlede** noget fra. Men resultaterne er i overensstemmelse med et større forsøg på Københavns Universitet, som viser, at klimapåvirkningen kan reduceres ved tydeligt at informere forbrugeren om dette.

at udlede:
to infer

Forsøget i Netto har fået direktør Michael Løve til at tro på, at det vil gavne, hvis hele branchen **blev underlagt** klimamærkning - en diskussion, som ofte strander, når det kommer til **beregningsmodeller** af produktets samlede CO2-udslip.

at blive underlagt:
to be subject to

beregningsmodeller:
calculations

Salling Group, som ejer Netto, har **imidlertid** lavet en database, der kan fungere som **rettesnor**, mener Michael Løve.

imidlertid:
nevertheless

en rettesnor:
a guideline

“Hvis man skulle lave en fyldestgørende database, så taler vi om en startomkostning på måske ti millioner kroner. Den kunne så danne grundlag for en rimelig nuanceret klimamærkning. Det er da svært at finde **klimatiltag**, der er så billige og samtidig gør så stor en forskel,” siger han til DR.

et klimatiltag:
a climate change
initiative

Kilder: Watchmedier via Heartbeats, Concito, DR, Retail News.

1

I overskriften står der '**Discountkæmper sløjfer...**'.
Hvad er synonymt til 'at sløjfe'?

2

Artiklen handler om en måde at mindske klimabelastningen på.
Hvilke ord kender I, som relaterer til emnet 'klima'?
Lav en liste i små grupper, og tal om dem i plenum.

3

Forståelsesspørgsmål:

1. Forventes tiltaget der beskrives i artiklen, at have stor effekt på fødevarersektorens samlede klimaaftryk?
2. Hvem er danskernes foretrukne bæredygtige brand?
3. Hvilket tiltag har Netto gjort?
4. Hvad mener Michael Løve om klimamærkning?

4

Diskussionsspørgsmål til gruppearbejde:

1. Hvad synes I om Rema 1000's tiltag?
2. Er det vigtigst for jer, at et produkt er økologisk eller produceret i Danmark/lokalt?
3. Hvad gør I selv, til daglig, for at mindske jeres klimaaftryk?

4. Lav en liste med et par punkter, hvor I giver ideer til hvordan man kan mindske sit klimaaftryk.

- *Køb lokalproducerede madvarer*

- _____

- _____

- _____

- _____

5

Mundtlig opgave på gulvet:

'Det er vigtigere for mig at en vare er produceret i Danmark, end om den er økologisk'

1. Placer dig selv på en skala fra 1 til 10, alt efter hvor enig du er i ovenstående udsagn. 10 betyder at du er 100 procent enig.
2. Hav et argument klar om, hvorfor du placerer dig netop der, og stil dig nu op på en linje med dine klassekammerater, hvor dem der er 1'ere står til venstre, og dem der er 10'ere længst til højre.
3. Fordel jer efter jeres personlige tal. Efter at være placeret, fremlægges argumentet for din placering for resten af klassen, mens I står på linjen.
4. Gør det samme igen, men med udsagnet:

'Prisen på en vare er vigtigere, end om den har et lille klimaaftryk'

6

Hvad betyder disse konstruktioner fra artiklen?

skille sig af med

vende blikket mod

at vippe af pinden

at strande

I artiklen står der: 'Håbet er, at det kan have en afsmittende effekt på andre sektorer og i det hele taget påvirke forbrugeren til at tænke over, hvor mad, elektronik og andre produkter fremstilles...'.
Hvad betyder disse konstruktioner?

7

Verbet 'at tænke' kan stå sammen med en del forskellige præpositioner (som bliver adverbier).
Hvad betyder de forskellige konstruktioner?

tænke over

tænke sig om

tænke på

tænke efter

tænke om

tænke ind

8

Præfikset 'ud-' står flere steder i artiklen.
Hvad betyder verberne, med præfikset 'ud-'?

Hver danskers forbrug af føde- og drikkevarer **udleder** i gennemsnit tre ton CO₂ om året.

Heraf **udgør** emballage og transport 5-10 procent.

Ved at sløjfe luftbåret grønt **udbygger** Rema 1000 samtidig sin position som landets mest klimabevidste aktør i dansk detailhandel.

Eksperimentet er lille og dermed vanskeligt at **udlede** noget fra.

'Ud' kan også efterstilles et verbum. Hvad betyder konstruktionerne? Skriv en eksempelsætning med alle verberne.

bringe ud: _____

brænde ud: _____

betale ud: _____

bakke ud: _____

bære ud: _____

dele ud: _____

drikke ud: _____

droppe ud: _____

10

Adjektiverne nedenfor figurerer i artiklen.
Udvælg otte af dem, og skriv en sætning, hvori de indgår.

formfuldendt	vigtig	foretrukken	positiv
ukurant	reel	bæredygtig	klimabelastende
sæsonbetonet	afsmittende	klimabevidst	fyldestgørende
stor	miljøbelastende	årlig	nuanceret
flot	luftbåret/luftbåren	konkurrerende	billig

11

Nedenfor er der nogle hyppigt brugte adjektiver.
Hvad er antonymerne til disse?

adskillige / _____	bekymret / _____
afgørende / _____	berømt / _____
afhængig / _____	bestemt / _____
aktuel / _____	betydelig / _____
almindelig / _____	bevidst / _____
alvorlig / _____	bred / _____
anderledes / _____	/ _____

Hvad betyder udtrykkene, som adjektiverne indgår i?

Hun er **helt flad** efter sin weekendtur til Lissabon.

De nye kolleger gav ham **den kolde skulder**.

Min chef måtte tale **med store bogstaver** i dag.

Man kan ikke ligefrem sige at hun har opfundet **den dybe tallerken**.

Min mand går til tider i **meget små sko**.

Mit arbejde hænger i **en tynd tråd**, som følge af omstruktureringer i virksomheden.

Adjektiver der ender på -sk.

Skriv fem sætninger med nogle af disse adjektiver:

filosofisk

demokratisk

økonomisk

ironisk

dansk

romantisk

automatisk

politisk

pædagogisk

allergisk

matematisk

grammatisk

elektrisk

arkæologisk

frisk

musikalsk

økologisk

alkoholisk